

ת"א (נתניה) 11608/00 - צח אורני ואח' נ' משטרת ישראל (נתבעת פורמלית) ואח'שלום
נתניה

ת"א (נתניה) 11608/00

1. צח אורני

2. צח אורני - שירות מכירה וייצור מאזניים בע"מ

נגד

1. משטרת ישראל (נתבעת פורמלית)

2. החברה המרכזית לשקילה בע"מ

בית משפט השלום נתניה

[04.04.2005]

כב' השופטת יעל קלוגמן

בשם התובעים - עו"ד לוי ועו"ד חמד

בשם הנתבעים - עו"ד אוסטרובסקי

פסק-דין

1. התובעים הם מר צח אורני (להלן: צח) וחברת צח אורני - שירות מכירה וייצור מאזניים בע"מ (להלן: אורני) אשר בהנהלתו.

הנתבעים הם משטרת ישראל, והחברה המרכזית לשקילה בע"מ (להלן: החברה המרכזית).

התובעים מבקשים פסק דין הצהרתי כי פריטים שונים של מאזני גשר, אשר נתפסו בזמנו על ידי המשטרה, שייכים להם, וכי להם זכות הבעלות והחזקה בהם.

2. צח הוא דור שני של יצרני מאזני גשר וממשיך בפעילות בתחום זה, שהחל בה אביו, מר ראובן אורני. חב' אורני נוסדה בשנת 1991.

בשנת 1994 חברו צח וחברו מילדות, מר מיכאל גרוס (להלן: גרוס) והקימו יחדיו את החברה המרכזית.

לתצהירו של גרוס צורף הסכם בין החברה המרכזית לבין אורני (נספח א' לתצהיר).

במבוא להסכם זה הוצגה החברה המרכזית כנציגה בישראל של חב' WESTERN STEEL (להלן: ווסטרן) וכמי שמקבלת מווסטרן מידע ותמיכה בנושאי ייצור ושיווק של מאזני גשר עיליים למשאיות.

עוד נאמר כי החברה המרכזית מעוניינת להתקשר עם קבלן מקומי לצורך הקמה בשטח של מאזני גשר ומתן שירות.

אורני הוצגה במבוא להסכם כבעלת יידע בייצור, התקנה ומתן שירות למאזני גשר.

בהסכם נקבע כי אורני תשמש קבלן ראשי לכל עבודות הייצור, ההקמה והשירות של מאזני גשר, אשר יימכרו או יוחכרו על ידי החברה המרכזית ללקוחות בישראל.

בהסכם מוסדר, בין היתר, אופן התשלום - על ידי החברה המרכזית לאורני - עבור עבודות הייצור וההתקנה של מאזני גשר, אשר אורני תבצע במסגרת ההסכם; וכן - מתן אחריות ושירות - על ידי אורני - למאזני הגשר שתייצר ותתקין.

שיתוף הפעולה בין אורני לבין החברה המרכזית נמשך כחמש שנים (עד סוף 1999), עד אשר נתגלו חיכוכים בין הצדדים, ודרכיהם נפרדו.

מאז מתנהלות בין הצדדים מספר התדיינויות בבתי המשפט, והתביעה דנן היא אחת מהן.

לצער, לא צלחו הניסיונות להביא לידי הסכמה בין הצדדים בנוגע לתביעה זו, למרות שערכה הכספי הוא זניח, ביחס להתדיינויות האחרות שביניהם.

3. משנפרדו דרכיהם של הצדדים, התקינה אורני מאזני גשר, או חלקים שלהם, אצל מספר לקוחות, שלא היו לקוחותיה של החברה המרכזית, אלא לקוחות של אורני.

החברה המרכזית טוענת, כי אורני השתמשה לשם כך בפריטים ששייכים לה, וזאת - ללא הרשאה, ולמעשה, תוך גניבת הפריטים הללו ממנה.

בעקבות תלונות שהגישה החברה המרכזית בעניין זה במשטרה, נתפסו על ידי המשטרה פריטים שונים של מאזני גשר.

התביעה דנן נסבה על פריטים כאלה, שנתפסו בשלושה מקומות, ואשר אורני טוענת שהם
בבעלותה ומבקשת פסק דין הצהרתי על כך.

המשטרה הודיעה, עוד בתחילת ההליך, כי אין לה כל עמדה בסכסוך שבין הצדדים. ואמנם,
המשטרה היא בגדר נתבעת "פורמלית" ושחררה מהתייצבות.

החברה המרכזית טוענת, כי הפריטים מושא התביעה שייכים לה, ולא לאורני.

4. ואלה הפריטים שבהם מדובר:

א. פריטים שנתפסו על ידי משטרת זיכרון יעקב מלקוח בשם יקבי הברון (מר יונתן תשבי):

4 בתי מתמר (כל בית מתמר כולל כיפה, בסיס ואומגה);

כרטיס חיבורים

מחשב שקילה K - 716 (מחשב שקילה מסוג זה הוא היחיד שבו מדובר בתביעה דנן, והוא
נקרא גם: ראש שקילה).

ב. פריטים שנתפסו על ידי משטרת עירון מלקוח בשם חברת צוות נשר (1999) בע"מ:

4 מתמרים

מחשב שקילה

מדפסת

4 אומגות

4 בסיסים לבית מתמר

3 כיפות לבית מתמר

כרטיס חיבורים

ג. פריטים שנתפסו על ידי משטרת כפר סבא במקום עסקה של אורני במושב בני ציון:

3 מחשבי שקילה

מדפסת

4 מתמרים

צורב של "ג'וקי" זיכרון.

לגבי שמונה מתמרים (ארבעה בקבוצה ב' וארבעה בקבוצה ג'), ביקשו התובעים למחוק אותם מהתביעה (דברי ב"כ התובעים, בעמ' 22 לפר').

המתמרים הוחזרו כבר לידי החברה המרכזית.

לפיכך אין צורך לדון בפריט זה.

5. אפתח בפריטים מקבוצה ג', שנתפסו במקום עסקה של אורני:

לאחר הסרת המתמרים, נותרו מקבוצה זו: מדפסת, שלושה מחשבי שקילה והצורב של ג'וקי זיכרון.

לגבי המדפסת, מסר צח, בסעיף 10 ב' של תצהירו, כי מדובר במדפסת ישנה, שנרכשה על ידי אורני, ואשר היו רבות כמותה בבית העסק שלה.

החברה המרכזית לא הראתה כי מדפסת זו, שנתפסה כאמור בבית העסק של אורני, שייכת לה ולא לאורני.

על כן אני מקבלת את התביעה, לגבי מדפסת זו.

6. אשר למחשבי השקילה:

אורני טוענת כי מדובר במחשב שקילה, שהיא בלבד מייצרת, לפי ידע שלה.

נוסף על תצהירו ועדותו של צח, העיד מטעם אורני מר יוסף פרנקל, שהוא טכנאי ותיק בחב' אורני.

לדבריו, הכרטיס של מחשב השקילה תוכנן עוד בשנת 1986, והוא לא אופיין מחדש מאז.

על פי עדותו, לא חל שינוי מהותי במחשב השקילה לאורך השנים, שבהן אורני מייצרת אותו (בעמ' 7 - 8 לפר').

כנגד זאת, טוען גרוס כי החברה המרכזית מסרה איפיונים חדשניים למחשב השקילה, ועל סמך אותם איפיונים תכנן מר פרנקל את כרטיס האב של המחשב, בשנים 1995 - 1996, בעזרת חברה חיצונית.

לטענת גרוס, החברה המרכזית שילמה עבור עבודה זו בין 80,000 ל- 120,000 ש"ח, בשנת 1995, ועל כן היא בעלת הזכויות במחשבי השקילה (בעמ' 30, 35 לפר').

לתצהירו של גרוס לא צורפה החשבונית, אשר לטענתו מצוייה ברשות החברה המרכזית, ואשר מוכיחה את התשלום שביצעה עבור תכנון הכרטיס על פי האיפיונים שלה, כפי שגרוס טוען (בעמ' 43 לפר'). גם בהמשך עדותו, שתי ישיבות לאחר מכן, ובהפרש זמן של למעלה משנה, לא המציא גרוס את החשבונית הנטענת (בעמ' 60 לפר').

צח מגדיר כ"שקר גס" את טענתו של גרוס, כאילו הותקנו במחשבי השקילה מעגלים אלקטרוניים חדשים, על פי איפיונים של החברה המרכזית (בעמ' 19 לפר').

יש לציין כי פרנקל לא עומת כלל, בחקירתו הנגדית, עם טענתו של גרוס, כאילו הוא עצמו תכנן - בשנת 1995 - כרטיס חדש למחשב השקילה, על פי איפיונים של החברה המרכזית, וזאת למרות עדותו החד משמעית, כי הכרטיס לא אופיין מחדש מאז 1986.

זו היא "שתיקה רועמת", מצד החברה המרכזית, אשר שוקלת כנגד גירסתו של גרוס.

ב"כ התובעים, מצידו, עימת את גרוס עם האמור בהחלטה של כב' השופט זפט, מיום 19.3.01, בהתדיינות אחרת בין הצדדים, כי החברה המרכזית לא הוכיחה ששרטוטים, נוסחאות, תכניות וכיוצ"ב, שאורני משתמשת בהם לייצור פריטים של מאזני הגשר, הם קניין רוחני של החברה המרכזית.

לגרוס לא היתה תשובה עניינית על כך (בעמ' 42 - 43 לפר').

אף הטענה כי הידע במיזם המשותף הובא על ידי החברה המרכזית, מחב' ווסטרן, לא הוכחה כלל.

גרוס, ואף העד מר יוסף קצב - מנהל ואחראי על ענייני הכספים בחברה המרכזית - לא ידעו למסור פריטים כלשהם על אותה חב' ווסטרן העלומה ולא יכלו להצביע, ולו על מסמך אחד, שיאשש את עניין ההעברה הנטענת של ידע מאותה חברה, לצורך ייצור מאזני הגשר (ראו בעמ' 39 - 41; 61 - 64; 72 - 73 לפר').

בסופו של דבר, החברה המרכזית לא הראתה, כי יש לה זכויות קניין רוחני במחשבי השקילה.

נותרה, איפוא, רק שאלת הקניין הפיזי במחשבי השקילה, שנתפסו במקום עסקה של אורני.

החברה המרכזית לא הראתה, כי היא זו שרכשה את מחשבי השקילה הללו, או מרכיבים שלהם.

אין מחלוקת, כי אורני ייצרה את מחשבי השקילה.

גרוס טען כי הללו יוצרו ממרכיבים שונים, שנרכשו מספקים חיצוניים, אולם הוא לא הראה כי החברה המרכזית היא שרכשה אותם מרכיבים, או שילמה עבורם.

על כן לא נסתרה טענתה של אורני, כי מחשבי השקילה, שנתפסו ברשותה, יוצרו על ידה ושייכים לה.

לפיכך אני מקבלת את התביעה לגבי שלושת מחשבי השקילה שבקבוצה ג'.

7. הפריט האחרון בקבוצה זו הוא צורב של ג'וקי זיכרון, תוצרת אינטל, אשר לטענת אורני נרכש על ידי מר ראובן אורני, שנים רבות לפני הקמת החברה המרכזית, ושייך לאורני.

מנגד טוענת החברה המרכזית, כי חלקו העליון של הצורב פורק, והותקן בו חלק עליון של צורב, תוצרת חב' סייבו, אשר שייך לה.

עניינו של הצורב עמד לדיון בבקשה לסעד זמני: בש"א 12457/00 (להלן: הבקשה), שבה ביקשו התובעים כי הצורב יוחזר להם, מכיוון שהוא חיוני להמשך עבודתם.

לגבי הבקשה התקיים, עוד בחודש דצמבר 2000, דיון הוכחות מלא, שבו העידו צח וגרוס, וכן מר פרנקל ומהנדס הר לב, מהנדס חשמל ואלקטרוניקה, שהגיש חוות דעת מומחה מטעם התובעים.

בהחלטתי מיום 24.12.00 קיבלתי את טיעוניהם של התובעים והוריתי להחזיר להם את הצורב. הנימוקים המפורטים להחלטה זו ניתנו ביום 28.12.00 ובהם פרטתי בהרחבה מדוע שוכנעתי, על ידי העדויות מטעם התובעים, כי יש לדחות את טענת החברה המרכזית, כאילו החלק העליון של הצורב הוא מתוצרת סייבו, ושייך לה.

תמצית הדברים היא, כי קיבלתי את חוות הדעת של מהנדס הר לב, וכן את עדותו של פרנקל, כי הצורב הוא יחידה אחת שלמה, וכי אין זה נכון שחלקו העליון פורק, ובמקומו הורכב חלק של צורב מתוצרת סייבו.

החברה המרכזית לא חלקה על כך, שהצורב המקורי שייך לאורני.

טענתה היתה כי רק חלקו העליון של הצורב, כפי שהוא כיום, שייך לה, ואילו החלק התחתון שייך לאורני.

על פי הסכמת הצדדים, הראיות שהוגשו בבקשה ישמשו גם לצורך פסק הדין (בעמ' 4, 6 לפר').

החברה המרכזית לא הביאה כל ראיות חדשות לעניין הצורב ואף לא ביקשה לחקור שוב את העדים שהעידו בעניין זה, כפי שבא-כוחה ביקש לשמור על זכותו לעשות.

גרוס מסר בעדותו, כי הסיבה לכך היא, שערכו של אותו חלק עליון של הצורב, אשר החברה המרכזית טוענת ששייך לה, הוא כ- 2000 ש"ח בלבד, ועל כן לא היה כדאי לה להשקיע בהוכחת טענתה (בעמ' 26 - 27 לפר').

עוד הסתבר מעדותו, כי הטענה כאילו חלקו העליון של הצורב פורק והוחלף באתר היא למעשה רק בגדר השערה ("יכול להיות"..., בעמ' 25 לפר').

בנסיבות אלה, חבל שהחברה המרכזית חסכה רק בהוצאותיה לצורך חוות דעת מומחה להוכחת טענתה, אך לא חסכה מזמנם של ביהמ"ש ושל התובעים ולא הסכימה למתן פסק הדין ההצהרתי, לפחות לגבי הצורב.

אני מאמצת, לצורך פסק דין זה, את הטעמים לקבלת גירסתם וטעונם של התובעים לגבי בעלותם בצורב, כפי שפורטו בהחלטתי בבקשה, מיום 28.12.00.

8. מכאן, לפריטים שבקבוצות א' ו-ב' (למעט המתמרים):

אשר למדפסת מסוג פרינטקס, שנתפסה על ידי משטרת עירון ביום 20.3.00 (דו"ח החיפוש, נספח י"ט לתצהירו של צח), העיד צח כי רכש אותה יומיים לפני כן (בעמ' 20 לפר'), היינו לאחר שהצדדים חדלו לפעול במשותף.

המדפסת הותקנה אצל הלקוח "נשר" - לקוח של אורני - ביחד עם פריטים נוספים של מאזני הגשר שאורני התקינה אצלו.

עדותו של צח הותירה בי רושם אמין, ואני מאמינה לדבריו.

החברה המרכזית לא הביאה כל ראיה כי מדפסת זו שייכת דווקא לה.

על כן אני מקבלת את התביעה לגבי המדפסת האמורה.

9. יתר הפריטים שבשתי הקבוצות הללו הם פריטים שונים של מאזני גשר.

אין מחלוקת כי אורני נשאה - במהלך הייצור - בהוצאות הייצור של מאזני הגשר, על כל פריטיהם, לרבות אלה שנרכשו מספקים חיצוניים. הדבר אושר אף על ידי החברה המרכזית, בסעיף 6.4.4 לכתב ההגנה.

ההסדר בין הצדדים היה, שכאשר מותקנים מאזני גשר, או חלקים מהם, אצל

לקוח - אזי החברה המרכזית משלמת לאורני הן עבור המוצרים עצמם והן עבור ההתקנה והשירות (כך, על פי ההסכם שבין הצדדים; וכן - עדות צח, בעמ' 18 לפר'; ואף חשבוניות ותעודות משלוח של ספקים שונים, שצורפו כנספחים לתצהירו של צח).

צח טוען, כי הפריטים מקבוצות א' ו-ב' הותקנו על ידי אורני אצל לקוחות, שעמם התקשרה לאחר הפרידה בין הצדדים, ועל כן לא שילמה לה החברה המרכזית עבור הפריטים שהותקנו אצל אותם לקוחות:

"גם יקבי הברון וגם נשר הם לקוחות שלי, שפעלתי עבורם בשנת 2000, לאחר הפרידה מהחברה המרכזית.

הרכיבים האלה, אני שילמתי עבורם בדרך שתארתי קודם, ולא קיבלתי החזר תשלום זה מהחברה המרכזית, מכיוון שהם לא הותקנו אצל לקוח שלה ועל פי הזמנתה, אלא הותקנו אצל לקוחות שלי, לאחר הפרידה מהחברה המרכזית. אני טוען כי כל הרכיבים שהזמנתי ורכשתי ושילמתי עבורם, ואשר בעת הפרידה מהחברה המרכזית נותרו ברשותי - החברה המרכזית לא שילמה לי עבורם" (בעמ' 18 - 19 לפר').

נכון כי התובעים לא יכלו לשייך את החשבוניות ותעודות המשלוח, שצורפו לתצהירו של צח, באופן ספציפי לפריטים מושא התביעה.

הללו צורפו כדי להוכיח, כי אורני רכשה את הפריטים, שנדרשו לייצור חלקי מאזני הגשר, ושילמה עבורם.

הפריט היחיד, אשר התובעים אישרו, שהחברה המרכזית רכשה בזמנו, הם המתמרים.

על כן חזרו בהם התובעים מתביעתם דנן, לגבי המתמרים, והללו אף הוחזרו לחברה המרכזית.

כנגד זאת, מבססת החברה המרכזית את טענתה לבעלותה על הפריטים האחרים, על הטענה העובדתית כי שילמה לאורני את מלוא מחירם.

בסעיף 3.4 של תצהירו טוען גרוס כי אין כל רבותא בכך, שבידי אורני הצטבר מלאי של חלקים וחלפים של מאזני גשר, ואף חשבוניות בדבר רכישתם, מכיוון שתמורתם של אלה "שולמה זה מכבר ובאופן שוטף על ידי החברה המרכזית לאורני".

גרוס חוזר על טענה זו גם בסעיפים הבאים של תצהירו.

הבסיס לטענת הבעלות של החברה המרכזית בפריטים הללו הוא, איפוא - כי שילמה לאורני עבורם.

דא עקא, גרוס אינו חולק על טענת התובעים, כי אותו תשלום - "באופן שוטף", כפי שהוא עצמו מתבטא - נעשה בשלב של התקנת המוצרים אצל לקוחות של החברה המרכזית.

כאשר אין מחלוקת, כי התשלום על ידי החברה המרכזית נעשה בשלב ההתקנה, ולא קודם לכן, אזי על החברה המרכזית להראות, לפחות בראיות ראשוניות, כי שילמה גם עבור המוצרים אשר אורני ייצרה, ואשר נותרו ברשותה בעת שהצדדים נפרדו; למרות שמוצרים אלה טרם הותקנו אצל לקוחות של החברה המרכזית; ולמרות שההסדר בין הצדדים היה, שהתשלום על ידי החברה המרכזית נעשה רק בשלב ההתקנה.

החברה המרכזית לא הביאה אפילו ראשית ראייה לתשלומים כאלה.

הכרססת הממוינת, שצורפה כנספח ג' לתצהירו של גרוס, אינה יכולה להוות ראיה מספקת לעניין זה, מהטעמים שפורטו בסעיף 29 לסיכומיו של ב"כ התובעים.

כאשר נשאל גרוס, מדוע לא צורפו לתצהירו ראיות לכך שהחברה המרכזית שילמה לאורני עבור הפריטים שבמחלוקת, הוא השיב כי הן הוגשו בהתדיינות אחרת.

גרוס סיים את עדותו באמירה כללית וגורפת: "אני טוען ששילמנו גם עבור כל הפריטים שנשארו אצל אורני כאשר נפרדנו" (בעמ' 67 לפר').

למותר לאמר כי ראיות שהוגשו בהתדיינות אחרת, ולא הוגשו בדיון דנן, אינן מהוות ראיות לצורך פסק דין זה.

טענת החברה המרכזית, כי שילמה לאורני גם עבור פריטים, אשר אורני ייצרה, ולרבות עבור מרכיבים שרכשה אצל ספקים שונים, גם אם טרם הותקנו אצל לקוחות החברה המרכזית - נותרה איפוא כטענה בעלמא, שלא הובאה כל ראיה להוכחתה.

כנגד טענה זו עומדת העובדה שאינה במחלוקת, כי אורני היא שנשאה בכל ההוצאות של ייצור מאזני הגשר, על כל חלקיהם, במהלך הייצור עצמו.

כאמור, על פי ההסכם בין הצדדים, היה על החברה המרכזית לשלם לאורני עם ההתקנה, וגרוס לא חלק על עדותו של צח, כי כך אמנם נעשה בתקופה שבה התקיים שיתוף הפעולה בין הצדדים.

המורם מהמקובץ: יש לדחות את טענתה של החברה המרכזית, כי שילמה לאורני גם עבור הפריטים של מאזני הגשר, אשר יוצרו על ידי אורני ונותרו ברשותה, בשלב של הפרידה בין הצדדים.

10. אין מחלוקת כי הפריטים שבקבוצות א' ו-ב' הם כאלה שנותרו אצל אורני בשלב של הפרידה בין הצדדים, והם הותקנו אצל לקוחות של אורני, שלא היו לקוחות של החברה המרכזית.

על פי כל האמור לעיל, אני מקבלת את טענת התובעים, כי הם שנשאו בהוצאות של הייצור והרכישה של הפריטים הללו, וכי החברה המרכזית לא שילמה להם עבורם.

הפועל היוצא מכך: יש לקבל את התביעה גם לגבי הפריטים הללו שבקבוצות א' ו-ב'.

11. לסיכום, אני מקבלת את התביעה במלואה ונותנת בזה פסק דין הצהרתי, כי כל הפריטים מושא התביעה - למעט המתמרים - שייכים לתובעים, והם בעלי מלוא הזכויות בהם.

הנתבעת תשלם לתובעים את הוצאות המשפט, לרבות עלות חוות דעתו של מהנדס הר לב, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום הוצאתן ועד לתשלום בפועל; וכן שכ"ט עו"ד בסך

7500 ₪, בתוספת מע"מ ובצירוף הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד לתשלום בפועל.

12. המזכירות תשלח את פסק הדין אל ב"כ הצדדים.

זכות ערעור לביהמ"ש המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום כ"ד ב אדר ב, תשס"ה (4 באפריל 2005) בהעדר הצדדים.